

<https://doi.org/10.62405/osiconf.2026.29>

Саюк Марія,

PhD з педагогіки, старший науковий співробітник,
Інститут вищої освіти Національної академії
педагогічних наук України, Київ, Україна,
ORCID: 0000-0002-7648-5708, e-mail: saiukmasha@gmail.com

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ З МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ У КОНТЕКСТІ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

АНОТАЦІЯ. Метою дослідження є уточнення змісту міжнародної співпраці науково-педагогічних працівників та визначення її компетентнісного виміру в умовах відкритої науки. Використано методи аналізу, порівняння, узагальнення і систематизації наукових джерел, європейських професійних рамок та положень українського законодавства. Встановлено, що міжнародна співпраця є складовою професійної діяльності науково-педагогічних працівників і поєднує освітній та дослідницький виміри. Її формами є академічна мобільність, викладання, стажування, дослідницька колаборація, міжнародна проєктна і публікаційна діяльність, обмін науковою інформацією та спільні освітні й наукові заходи. Аналіз професійних рамок засвідчив відсутність окремої універсальної компетентності з міжнародної співпраці. Зроблено висновок, що її доцільно розглядати як комплекс взаємопов'язаних компетентностей, поєднання яких залежить від змісту та форми конкретної міжнародної професійної діяльності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: міжнародна співпраця, відкрита наука, компетентності, професійний розвиток, інтернаціоналізація.

ВСТУП. Сучасний дослідницький простір неможливо уявити без міжнародної співпраці на різних її професійних рівнях. У резолюції про створення Європейського дослідницького простору міжнародна та транснаціональна співпраця розглядається як один із механізмів формування єдиного поля для науки і досліджень. Понад 25 років тому мережування національних і спільних дослідницьких програм, обмін інформацією, поступове відкриття національних дослідницьких програм, розвиток багатосторонньої співпраці та усунення бар'єрів для мобільності дослідників визначені як ключові орієнтири розвитку європейської науки (Council of the European Union, 2000).

Міжнародний компонент посідає важливе місце і у розвитку відкритої науки. У Recommendation on Open Science ЮНЕСКО визначає «сприяння міжнародному та багатосторонньому співробітництву у контексті відкритої науки» одним із ключових напрямів її розвитку. Таке співробітництво має сприяти, зокрема, скороченню цифрових, технологічних та знаннєвих розривів між країнами (UNESCO, 2021). Водночас міжнародну наукову співпрацю ЮНЕСКО відносить до «невід'ємних практик відкритої науки», підкреслюючи її значення для обміну науковими знаннями та досвідом (UNESCO, 2021, para. 22[a]).

Отже, міжнародна співпраця є одним із практичних механізмів реалізації принципів відкритої науки. Вона створює можливості для взаємодії дослідників і наукових установ різних країн, обміну знаннями, досвідом, дослідницькими практиками та використання спільної інфраструктури. У цьому контексті ЮНЕСКО також наголошує на необхідності створення та підтримки «ефективних мереж співпраці», у межах яких відбувається обмін найкращими практиками та досвідом розроблення й упровадження політик та ініціатив відкритої науки (UNESCO, 2021, para. 22[d]).

Таким чином, сучасні тенденції розвитку освіти і науки, посилення технологізації та цифровізації академічного середовища, а також зростання ролі міжнародної та транскордонної взаємодії актуалізують необхідність розвитку й системної підтримки компетентностей науково-педагогічних

працівників у сфері міжнародної діяльності. У сучасному академічному середовищі здатність до міжнародної співпраці, професійної комунікації, міжінституційної взаємодії, академічного мережування та використання цифрових інструментів для міжнародної взаємодії набуває характеру важливої складової професійної компетентності науково-педагогічного працівника.

Важливість міжнародної взаємодії для професійного та наукового розвитку дослідників підтверджується також емпіричними дослідженнями впливу міжнародної академічної мобільності. Зокрема, на основі поздовжніх даних про китайських докторантів, які брали участь у програмі міжнародної мобільності, та дослідників, які не мали такого досвіду, встановили статистично значущий позитивний вплив міжнародної мобільності на наукову співпрацю та дослідницьку продуктивність. Зокрема, міжнародна мобільність сприяла збільшенню кількості наукових співробітників і публікацій, а одним із механізмів її впливу на наукові результати було розширення дослідницьких команд (Gu et al., 2024).

У проведеному дослідниками Норвезького інституту досліджень інновацій, досліджень та освіти (NIFU) бібліометричному дослідженні встановлено, що міжнародна дослідницька співпраця має вікові відмінності, які загалом проявляються у тенденції до її зниження зі збільшенням віку науковців. На основі аналізу даних про 5 554 дослідників чотирьох найбільших університетів Норвегії та 43 641 наукову публікацію за 2015–2017 рр. автори виявили, що молодші дослідники в середньому більш активно залучені до міжнародної співпраці, ніж старші колеги. Водночас автори застерігають, що виявлені поколіннєві відмінності не є значними, а вагомішу роль у рівні міжнародної співпраці можуть відігравати такі чинники, як наукова галузь та академічна посада (Rørstad et al., 2021). Безперечно, хибним буде висновок, що молоді вчені (early career research) мають більшу здатність до міжнародної співпраці. Утім, доцільно зазначити, що саме на етапі професійного становлення вчених важливо закладати навички до здійснення міжнародного співробітництва у галузі освіти і науки.

Важливість міжнародної співпраці для розвитку сучасної вищої освіти підтверджується також дослідженнями українських науковців. Зокрема, С. Сербенюк, підкреслює актуальність і доцільність посилення міжнародної академічної співпраці в Україні, зокрема через формування відповідних стратегій та планів інтернаціоналізації закладів вищої освіти (Serbenyuk, 2026). А. Мартинюк та А. Губіна наголошують на значенні міжнародної мобільності викладачів, визначаючи її як важливий інструмент професійного розвитку. Зокрема, участь викладачів у міжнародній мобільності сприяє обміну професійним досвідом, ознайомленню з новими освітніми середовищами та інноваційними педагогічними практиками, розвитку навичок розроблення освітніх програм і використання цифрових технологій, а також налагодженню співпраці з іноземними колегами. Водночас міжнародна взаємодія сприяє зміцненню співробітництва між закладами вищої освіти та підвищенню якості підготовки здобувачів освіти (Martyniuk & Hubina, 2024).

МЕТОДИ. У дослідженні використано компаративні методи аналізу та узагальнення, а також систематизації наукових джерел і нормативно-правових документів. Їх застосування дало змогу визначити, як у європейських професійних рамках, наукових дослідженнях та національному законодавстві розглядаються міжнародна співпраця і компетентності, необхідні для її здійснення. Порівняльний та структурно-змістовий аналіз використано для виокремлення основних форм міжнародної співпраці НПП та встановлення тих компетентностей, які можуть мати значення для різних видів міжнародної професійної діяльності. Узагальнення отриманих результатів стало підґрунтям для формулювання авторського трактування міжнародної співпраці науково-педагогічних працівників та її компетентнісного виміру.

Декларація використання штучного інтелекту. Під час підготовки дослідження використовувався генеративний інструмент ChatGPT (OpenAI) для мовно-стилістичного редагування та перевірки тексту на орфографічні помилки, пошуку наукових джерел, стилістичне редагування переліку використаних джерел, а також генерації рисунків. Усі дослідницькі ідеї, аналітичні рішення, відбір джерел і висновки є авторськими; остаточний текст перевірено та доопрацьовано автором.

РЕЗУЛЬТАТИ. Форми міжнародної співпраці у сфері освіти і науки щорічно розширюються та видозмінюється, спираючись на політичні, економічні та соціальні фактори. Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір створили можливості для безперешкодного інтернаціонального викладання та навчання, міжнародних дослідницьких проєктів, публікаційних колаборацій тощо.

Звертаючись до українського законодавства зауважимо, що на національному рівні поняття *«міжнародна співпраця»* може корелюватись з поняттям *«академічна мобільність»*, адже, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», академічна мобільність — це «можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами» (Verkhovna Rada of Ukraine, 2014). Важливим нормативним підґрунтям для визначення форм міжнародної наукової співпраці є також Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Відповідно до частини 2 статті 66, *міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво* здійснюється через «проведення спільних наукових досліджень, технічних і технологічних розробок, реалізацію спільних науково-технічних програм, виконання досліджень за координаційними угодами, співпрацю з міжнародними колективами та інституціями, взаємний обмін науковою і науково-технічною інформацією, проведення міжнародних конференцій, конгресів і симпозіумів, обмін науковими, науково-технічними та науково-педагогічними кадрами, студентами й аспірантами, спільну підготовку фахівців, а також участь у міжнародних наукових програмах, зокрема рамкових програмах Європейського Союзу з досліджень та інновацій» (Verkhovna Rada of Ukraine, 2015).

Позиціонуючи міжнародне співробітництво у сфері вищої освіти як індикатор та показник геополітичної позиції держави, С. Сербенюк визначає його як «вид міжнародної взаємодії між суб'єктами національного права окремих держав та/або міжнародного права, що здійснюється на основі загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, а також норм національного законодавства, які не суперечать міжнародним актам, і спрямований на досягнення спільних позитивних цілей у галузі вищої освіти, науки, техніки та інших напрямів діяльності закладів вищої освіти...» Serbenyuk S. (Serbenyuk, 2026).

Комплексним вважаємо тлумачення закордонних дослідників щодо *міжнародної дослідницької співпраці* як діяльності, що «передбачає участь дослідників із різних країн, які співпрацюють у межах дослідницьких проєктів і здійснюють дві або більше з таких видів діяльності: обговорення ідей, представлення результатів на конференціях, підготовка грантових заявок, проведення спільного дослідження та/або написання спільних наукових публікацій членами команди» (Bond et al., 2021). Kosmützky та Wöhlert, окреслюючи міжнародний вимір дослідницької діяльності, визначають міжнародний характер співпраці через залучення дослідників із різних країн, а саму дослідницьку співпрацю — як тимчасовий соціальний процес об'єднання навичок, вмінь та компетентностей для досягнення спільної дослідницької мети й продукування знань (Kosmützky & Wöhlert 2021).

У межах цього дослідження, з урахуванням норм чинного законодавства та проаналізованих наукових джерел, *міжнародну співпрацю науково-педагогічних працівників розглядаємо як складову їх професійної діяльності, що реалізується за участі іноземних партнерів (викладачів, дослідників, закладів вищої освіти, наукових установ, інших неурядових організацій, з метою досягнення спільних освітніх та наукових цілей, а також за для розвитку їх професійного потенціалу*. Форми міжнародного співробітництва не обмежуються конкретними видами діяльності. Найчастіше науково-педагогічними працівниками застосовуються такі, як викладання, стажування, підвищення кваліфікації, академічна мобільність, дослідницька колаборація, участі у міжнародних проєктах і програмах, підготовкп спільних публікацій, обмін науковою інформацією та популяризація результатів освіти і науки через спільні заходи (рис. 1).

Для графічної візуалізації авторської концепції, представленої на рисунку 1, використано генеративний інструмент ChatGPT (OpenAI). Зміст, відбір і структурування компетентностей здійснено виключно автором.

Рис. 1. Форми міжнародної співпраці науково-педагогічних працівників

Для графічної візуалізації авторської концепції, представлені на рисунку 1, використано генеративний інструмент ChatGPT (OpenAI). Зміст, відбір і структурування компетентностей здійснено виключно автором.

Ключовими питання здійснення міжнародної співпраці науково-педагогічними працівниками є:

- компетентності, що сприяють міжнародній співпраці та їх розвиток (підвищення професійного рівня);
- вплив міжнародної співпраці на професійне становлення та реалізацію науково-педагогічних працівників.
- оцінювання ефективності міжнародної співпраці кожного науково-педагогічного працівника індивідуально та на рівні окремої інституції;

З урахуванням окресленої теми, увагу приділимо одному з вищезгаданих питань, а саме — компетентностям, що сприяють міжнародній співпраці. Важливим європейським інструментом систематизації професійних навичок і компетентностей є Європейська класифікація навичок, компетентностей, кваліфікацій і професій (ESCO — European Skills, Competences, Qualifications and Occupations), яка забезпечує стандартизований підхід до опису навичок та їх співвіднесення з професійною діяльністю. Marconi та ін. досліджують ефективність класифікаторів, побудованих на основі ESCO, розглядають класифікацію як таксономічну основу для зіставлення навичок із професійними вимогами (Marconi et al., 2025). Це дає підстави розглядати ESCO не лише як класифікаційний перелік професійних навичок, а як структурований європейський інструмент їх систематизації та аналітичного використання, що є релевантним для визначення компетентнісної основи професійної діяльності науково-педагогічних працівників.

У структурі ESCO професійна діяльність, пов'язана з вищою освітою та дослідженнями, представлена у взаємопов'язаних професійних вимірах, зокрема групі 23 Teaching professionals, що включає підгрупу 231 University and higher education teachers, та групі 21 Science and engineering professionals (European Commission, 2025a). З огляду на поєднання у діяльності науково-педагогічних працівників викладацьких і дослідницьких функцій, обидва професійні виміри є релевантними для аналізу їхньої компетентнісної основи. Однак, в більшій мірі саме підгрупа 231 University and higher education teachers відображає діяльність науково-педагогічних (а не суто наукових) працівників. Важливо, що ESCO пов'язує професійні профілі не лише з назвами професій, а й із відповідними

знаннями, навичками та компетентностями, необхідними для їх здійснення (European Commission, 2025b). Це дає змогу розглядати професійну діяльність науково-педагогічних працівників комплексно — з урахуванням як викладацької, так і дослідницької складових — та визначати компетентності, що забезпечують виконання відповідних професійних функцій. У контексті цього дослідження особливого значення набувають ті з них, які створюють підґрунтя для міжнародної взаємодії, зокрема встановлення та підтримки професійних контактів, розвитку мереж, командної й міжінституційної взаємодії, реалізації спільних проєктів, професійної комунікації та поширення результатів освітньої і наукової діяльності.

Аналіз професійного профілю higher education lecturer (2310.1) в актуальній версії ESCO засвідчує, що професійна діяльність викладача вищої освіти охоплює як безпосередньо викладацькі, так і дослідницькі та професійно-комунікативні завдання. Профіль містить окремо основні та необов'язкові навички й компетентності, а також відповідні блоки знань. Для цілей цього дослідження з усього масиву навичок і компетентностей профілю виокремлено ті, зміст яких, на наш погляд, безпосередньо або опосередковано пов'язаний із здійсненням міжнародної академічної співпраці. До них належать (рис. 2):

Рис. 2. Компетентності, що сприяють міжнародній співпраці НПП

Для графічної візуалізації авторської концепції, представленої на рисунку 2, використано генеративний інструмент ChatGPT (OpenAI). Зміст, відбір і структурування компетентностей здійснено автором на основі професійного профілю ESCO 2310.1 (European Commission, 2025b).

- професійна взаємодія в дослідницькому та професійному середовищі (*interact professionally in research and professional environments*);
- розвиток професійної мережі дослідників і науковців (*develop professional network with researchers and scientists*);
- встановлення відносин співпраці (*establish collaborative relations*);
- обговорення дослідницьких пропозицій (*discuss research proposals*);
- подання заявок на дослідницьке фінансування (*apply for research funding*);
- проведення досліджень у різних дисциплінарних сферах (*conduct research across disciplines*);
- управління проєктами (*perform project management*);
- поширення результатів серед наукової спільноти (*disseminate results to the scientific community*);

- публікація академічних досліджень (*publish academic research*);
- володіння різними мовами (*speak different languages*);
- написання наукових публікацій (*write scientific publications*).

Для графічної візуалізації авторської концепції, представленої на рис. 2, використано генеративний інструмент ChatGPT (OpenAI). Зміст, відбір і структурування компетентностей здійснено автором на основі професійного профілю ESCO 2310.1 (European Commission, 2025b).

Виокремлені в межах ESCO компетентності відображають комплексний характер професійної діяльності науково-педагогічних працівників та охоплюють, зокрема, дослідницькі, комунікативні й проєктні аспекти, відповідні для здійснення міжнародної співпраці. Для поглиблення аналізу її дослідницького виміру доцільно звернутися до Європейської рамки компетентностей дослідників (ResearchComp — The European Competence Framework for Researchers), сфокусованої безпосередньо на компетентностях, необхідних для професійної діяльності дослідника (European Commission, 2023). Залучення ResearchComp дає змогу розширити аналіз компетентнісного підґрунтя міжнародної співпраці НПП через більш детальний розгляд дослідницької складової їхньої професійної діяльності.

ResearchComp систематизує 38 компетентностей у семи взаємопов'язаних сферах: здійснення досліджень (Doing Research), управління дослідженнями (Managing Research), забезпечення впливу результатів досліджень (Making an Impact), управління дослідницькими інструментами (Managing Research Tools), само менеджмент (Self Management), взаємодія (Working with Others) та когнітивні здібності (Cognitive Abilities) (European Commission, 2023). Аналіз змісту представлених у рамці компетентностей дає підстави виокремити ті з них, що створюють безпосереднє підґрунтя для здійснення міжнародної співпраці, зокрема (European Commission, 2023):

- професійна взаємодія (*interact professionally*);
- розвиток мереж (*develop networks*);
- робота в командах (*work in teams*);
- ведення переговорів (*negotiate*);
- управління проєктами (*manage projects*);
- мобілізація ресурсів (*mobilise resources*);
- здійснення міждисциплінарних досліджень (*conduct interdisciplinary research*);
- участь у процесі публікації (*participate in the publication process*);
- поширення результатів серед дослідницької спільноти (*disseminate results to the research community*).

Отже, аналіз ESCO та ResearchComp дає змогу виокремити сукупність компетентностей, які мають значення для здійснення міжнародної співпраці науково-педагогічними працівниками. Вони охоплюють професійну комунікацію та взаємодію, розвиток професійних мереж і партнерств, командну роботу та ведення переговорів, проєктну діяльність і залучення ресурсів, здійснення міждисциплінарних досліджень, а також створення, публікацію та поширення наукових результатів. Водночас міжнародна співпраця не представлена в проаналізованих документах як окрема компетентність, проте її здійснення передбачає застосування комплексу визначених у ESCO та ResearchComp компетентностей.

Kolm та ін. (Kolm et al., 2024), досліджуючи міжнародну онлайн-співпрацю розробили рамку International Online Collaboration Competencies, що охоплює 34 компетентності, структуровані у 6 блоках, зокрема: інформаційно-комунікаційні технології, міжнародний та міжкультурний блок, комунікація та мова, співпраця, управління та організація, професійно-предметний блок (Kolm et al., 2024). Погоджуємось, що розглядаючи міжнародну співпрацю доцільним є структурування навичок, враховуючи характер міжнародної співпраці та вид інтернаціональної діяльності, оскільки

кожен із них може потребувати різного поєднання компетентностей. На комплексний характер показників, які мають значення для міжнародної дослідницької співпраці, звертають увагу і de Frutos-Belizón та ін. (De Frutos-Belizón et al., 2023). На основі аналізу професійних профілів 937 іспанських науково-педагогічних працівників вчені встановили, що найвищий рівень міжнародної співпраці продемонстрували не дослідники з найвищими показниками лише дослідницьких навичок, а ті, у кого професійні компетентності були збалансовані. Результати демонструють, що міжнародна дослідницька співпраця пов'язана не з якоюсь однією окремою характеристикою дослідника, а радше з їх поєднанням (De Frutos-Belizón et al., 2023).

ВИСНОВКИ. Міжнародна співпраця науково-педагогічних працівників є складовою їх професійної діяльності та поєднує освітній і дослідницький виміри. Вона реалізується через різні форми: викладання, стажування, академічну мобільність, дослідницьку колаборацію, участь у міжнародних проєктах і програмах, підготовку спільних публікацій, обмін науковою інформацією та проведення спільних освітніх і наукових заходів. У контексті відкритої науки така взаємодія набуває особливого значення, оскільки пов'язана з обміном знаннями, дослідницькими практиками, розвитком професійних мереж та використанням спільних наукових ресурсів і інфраструктур. Аналіз ESCO та ResearchComp показав, що міжнародна співпраця не представлена в цих рамках як окрема самостійна компетентність. Водночас її здійснення пов'язане з комплексом навичок, серед яких професійна комунікація і взаємодія, розвиток мереж, командна робота, ведення переговорів, управління проєктами, залучення ресурсів, проведення досліджень, публікаційна діяльність і поширення результатів. Отже, компетентність науково-педагогічних працівників з міжнародної співпраці доцільно розглядати не як окрему універсальну навичку, а як комплекс взаємопов'язаних компетентностей, поєднання яких визначається змістом і формою конкретної міжнародної професійної діяльності.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Abramo, G., D'Angelo, C. A., & Costa, F. D. (2019). The collaboration behavior of top scientists. *Scientometrics*, 118(1), 215–232. <https://doi.org/10.1007/s11192-018-2970-9>
- Bond, M., Marín, V. I., & Bedenlier, S. (2021). International collaboration in the field of educational research: A Delphi study. *Journal of New Approaches in Educational Research*, 10(2), 190–213. <https://doi.org/10.7821/naer.2021.7.614>
- Council of the European Union. (2000, July 19). Council Resolution of 15 June 2000 on establishing a European area of research and innovation. *Official Journal of the European Communities*, 43(C 205), 1–3. https://european-research-area.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-11/2000-06-15_Council%20Resolution_Establishing%20a%20European%20area%20of%20research%20and%20innovation.pdf
- DeFrutos-Belizón, J., García-Carbonell, N., Ruíz-Martínez, M., & Sánchez-Gardey, G. (2023). Disentangling international research collaboration in the Spanish academic context: Is there a desirable researcher human capital profile? *Research Policy*, 52(6), 104779. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2023.104779>
- European Commission. (2025a). The ESCO classification (Version 1.2.1) [Data set]. European Skills, Competences, Qualifications and Occupations. <https://esco.ec.europa.eu/en/classification>
- European Commission. (2025). Higher education lecturer (2310.1). European Skills, Competences, Qualifications and Occupations (ESCO) (Version 1.2.1). <https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/occupation/684fd8d5-9b40-4b02-a680-438f0082d923>
- European Commission. (2025). The European competence framework for researchers (ResearchComp). European Union. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/7da29338-37bf-4d51-b5eb-a1571b84c7ad_en?filename=ec_rtd_research-competence-presentation.pdf
- Gu, J., Pan, X., Zhang, S., & Chen, J. (2024). International mobility matters: Research collaboration and scientific productivity. *Journal of Informetrics*, 18(2), Article 101522. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2024.101522>

- Kolm, A., van Merriënboer, J. J. G., Frambach, J., Vanherle, K., & de Nooijer, J. (2024). Towards a framework of international online collaboration competencies – A consensus study. *Journal of Studies in International Education*, 28(3), 458–481. <https://doi.org/10.1177/10283153231187140>
- Kosmützky, A., & Wöhlert, R. (2021). International collaborative research projects: Challenges and opportunities in the European Research Area. *European Journal of Education*, 56(3), 382–399. <https://doi.org/10.1111/ejed.12452>
- Marconi, G., Baer, I., Da Silveira, M., Gallais, M., & Pruski, C. (2025). Evaluating ESCO skill classifiers. SSRN. <https://doi.org/10.2139/ssrn.5678162>
- Martyniuk, A. P., & Hubina, A. M. (2024). Academic mobility of students as a significant component of internationalization of education. *Academic Studies. Series «Pedagogy»*, 2, 35–43. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.2.6> [in Ukrainian]
- Rørstad, K., Aksnes, D. W., & Piro, F. N. (2021). Generational differences in international research collaboration: A bibliometric study of Norwegian University staff. *PLoS ONE*, 16(11), Article e0260239. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0260239>
- Serbenyuk S. (2025) The Essence and Features of International Cooperation in Higher Education in Ukraine. (2025). *Law and Safety*, 98(3), 130-141. <https://doi.org/10.32631/pb.2025.3.11> [in Ukrainian]
- Serbenyuk S. (2026) Enhancing International Cooperation in Higher Education in Ukraine. (2026). *Law and Safety*, 100(1), 87-101. <https://doi.org/10.32631/pb.2026.1.07> [in Ukrainian]
- UNESCO. (2021). UNESCO recommendation on open science. UNESCO Digital Library. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949>
- Verkhovna Rada of Ukraine. (2014). *Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu»* [Law of Ukraine “On Higher Education”], No. 1556-VII, July 1, 2014. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukrainian]
- Verkhovna Rada of Ukraine. (2015). *Zakon Ukrainy «Pro naukovu i nauково-tekhnichnu diialnist»* [Law of Ukraine “On Scientific and Scientific-Technical Activity”], No. 848-VIII, November 26, 2015. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> [in Ukrainian]

Saiuk Mariia,

PhD in Educational sciences, Senior Researcher,
Institute of Higher Education of the National Academy
of Educational Sciences of Ukraine; Kyiv, Ukraine,
ORCID: 0000-0002-7648-5708, e-mail: saiukmasha@gmail.com

CONCEPTUALIZATION OF ACADEMIC STAFF COMPETENCE FOR INTERNATIONAL COOPERATION IN THE CONTEXT OF OPEN SCIENCE

ABSTRACT. *The study aims to clarify the meaning of international cooperation among academic staff and to identify its competence dimension within the context of open science. The research employed analysis, comparison, synthesis, and systematization of scholarly sources, European professional frameworks, and Ukrainian legislation. The findings show that international cooperation forms part of the professional activity of academic staff and combines educational and research dimensions. Its main forms include academic mobility, teaching, professional training, research collaboration, participation in international projects, joint publication activities, exchange of scientific information, and joint educational and research events. The analysis of professional frameworks revealed that international cooperation is not represented as a single universal competence. It is therefore concluded that competence for international cooperation should be understood as a combination of interrelated competencies whose configuration depends on the content and form of a particular type of international professional activity.*

KEYWORDS: *international cooperation, open science, competencies, professional development, internationalization.*